

ترجمه

جواهر الكلام

رسن

(جده، روم)

تألیف استاد فقهاء شیخ محمد حسن مجتبی

(متوفا ۱۲۶۶ ق.ھ)

ترجمه، شرح و توضیح

دکتر اکبر نایبزاده

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

عنوان فاردادی	صاحب جواهر، محمدحسن بن باقر ۹۱۲۰۰ - ۱۲۶۶ق.	سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور	: ترجمه جواهرالكلام: رهن / محمدحسن نجفی؛ ترجمه و شرح و توضیح اکبر نایبزاد.	عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر	: تهران: خرسنده، ۱۳۹۵-	مشخصات نشر
مشخصات ظاهري	: ۳۰۳ ص.	مشخصات ظاهري
شابک	978-600-114-562-9	شابک
موضوع	وضعيت نهرست نويسى : فيبا	موضوع
يادداشت	: عربى - فارسى / کتابنامه.	يادداشت
موضوع	محقق حلی، جعفرین حسن، ۶۰۲-۶۷۶عق. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال والحرام - نقد و تفسیر فقه جعفری - قرن ۷ق.	موضوع
موضوع	: رهن (فقه)	موضوع
شناسه افزوده	: نایبزاده، اکبر، ۱۳۲۴ - ، مترجم	شناسه افزوده
شناسه افزوده	: محقق حلی، جعفرین حسن، ۶۰۲-۶۷۶ ق. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام. برگزیده. شرح	شناسه افزوده
ردہ بندی کنگره	BP1۸۲/۱۳۹۵	ردہ بندی کنگره
ردہ بندی دیوبی	۲۹۷/۳۴۲	ردہ بندی دیوبی
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۰۱۴۵۱	شماره کتابشناسی ملی

انتشارات خرسندي

نمایشگاه و فروشگاه کتب حکم حقوقی و مجموعه قوانین

تهران، خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لبانی نژاد - نرسیده به خیابان دانشگاه - پلاک ۱۷۴ - واحد ۲

تلفن: ۰۵-۰۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۰۵-۰۶۶۹۷۱۰۳۴

فروشگاه شماره ۱: دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، ققن: ۶۶۴۱۰۲۰۳

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردبیهشت)، پلاک ۹۲ ملف: ۶۶۷۵۵۹۱۰-۶۶۹۵۰۷۰

فروشگاه شماره ۳: خ انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید براونی، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد،

طبعة زیرین (قسمت کتابفروشی): ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

ترجمه رهن (جلد دوم)

تألیف استاد فقها شیخ محمد حسن نجفی (متوفی ۱۲۶۶ هـ. ق)

ترجمه، شرح و توضیح: دکتر اکبر نایبزاده

صفحه‌آرایی: الهام پیدایی

چاپ اول: ۱۳۹۵ - شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

فهرست

۱۳	- فصل ششم: در لواحق رهن.....
۱۳	- مقصد اول احکامی که مربوط به راهن است.....
۱۴	- راهن به ضرر مرتහن نمی تواند از رهن استفاده کند.....
۱۵	- استدلال ای آن.....
۱۶	- روایت در این مورد.....
۱۷	- توجیه روایت من مرد.....
۱۸	- برخی تصرفات جان اسناد.....
۱۹	- معالجه ای که خطر زرد - ایرانیست.....
۲۰	- ادله من شامل برخی تصرفات نیست.....
۲۱	- بردۀ رهن را می توان تدبیر کر.....
۲۲	- زمین رهی را بکارد.....
۲۳	- تصرفات بدون اجازه مرتහن.....
۲۴	- اگر مال رهن را اجازه دهد.....
۲۵	- اگر بفروشد یا وقف کند.....
۲۶	- اجازه مرتහن مانند اجازه در فضولی است.....
۲۷	- اجازه مرتහن کاشف است یا ناقل.....
۲۸	- اجازه مرتහن اسقاط حق رهن نیست.....
۲۹	- اجازه مرتහن کاشف است.....
۳۰	- استدلال بر کاشف بودن.....
۳۱	- اگر معامله شد و رهن فک گردید.....
۳۲	- استدلال برای صحت معامله.....
۳۴	- رهنی که بعداً فک می شود مانع از نفوذ عقد نیست.....

- ۲۳- ابتداء رهن را وقف سپس آن را فک کند.....
 ۲۴- فرق آن با فروش .....
 ۲۵- مفلس برده خود را آزاد کند.....
 ۲۶- مرتهن تصرف ناقله را اجازه دهد.....
 ۲۷- مرتهن از اذن خود می تواند عدول کند.....
 ۲۸- اگر مرتهن رهن را فروخت و راهن آن را فسخ کرد.....
 ۲۹- مرتهن این به شفعه کند.....
 ۳۰- طلب شفعه ایا اجازه بيع است؟
 ۳۱- مرتهن تصرف را را اجازه دهد.....
 ۳۲- عتق فضولی رهن.....
 ۳۳- راهن برده رهن را آزاد داد سپس اجازه بگیرد.....
 ۳۴- مرتهن حق هیچگونه استفاده را نداشت.....
 ۳۵- مرتهن نمی تواند برده رهن را آزاد کند.....
 ۳۶- راهن می تواند آزاد کرده و اجازه بگیرد.....
 ۳۷- راهن تصرف مرتهن را اجازه دهد.....
 ۳۸- آیا از سوی دیگری می توان عبادت انجام داد.....
 ۳۹- راهن با کنیز رهن نزدیکی و او را حامله کند.....
 ۴۰- امولد را که رهن است می توان فروخت.....
 ۴۱- برخی گفته اند نمی فروشنند.....
 ۴۲- شیخ گفته می فروشنند.....
 ۴۳- کنیز با امولد شدن از رهن بودن خارج می شود.....
 ۴۴- در نزدیکی راهن تعزیر می شود.....
 ۴۵- اگر زن در زایمان مرد باید دیه او را داد.....
 ۴۶- اگر مرتهن نزدیکی کند زناست.....
 ۴۷- اگر راهن با اجازه مرتهن رهن را بفروشد.....
 ۴۸- مرتهن قبل از بيع می تواند از اذن رجوع کند.....

۶۲	- اگر رهن را پس از سررسید بفروشد	۴۹
۶۳	- تبدیل رهن جایز است	۵۰
۶۴	- فاسد نشدنی را می‌توان عوض کرد	۵۱
۶۵	- شرط در ضمن اذن نیز لازم است	۵۲
۶۶	- اگر در شرط اختلاف بکنند	۵۳
۶۷	- قبل از سررسید با اجازه راهن مرتهن رهن را بفروشد	۵۴
۶۸	- ثمن رهن خواهد بود	۵۵
۷۰	- استدلال بر رهن بودن ثمن	۵۶
۷۲	- پس از سررسید مرتهن بفروشد	۵۷
۷۳	- مرتهن می‌تواند آن حربداری کند	۵۸
۷۴	- اگر راهن اجازه نداد مرتهن به حاکم رجوع می‌کند	۵۹
۷۵	- اگر احیار راهن ممکن نبود	۶۰
۷۶	- می‌تواند راهن را حبس کند	۶۱
۷۷	- اگر نتواند از راهن اجازه بگیرد	۶۲
۷۸	- روایات در این مورد	۶۳
۸۰	- عدول قائم مقام حاکم نیستند	۶۴
۸۱	- مرتهن می‌تواند تقاض کند	۶۵
۸۲	- اگر مرتهن اجازه فروش نداد	۶۶
۸۴	- مرتهن می‌تواند طلب خود را بردارد	۶۷
۸۶	- مقصد دوم: در احکام رهن	۶۸
۸۷	- رهن از سوی راهن لازم است	۶۹
۸۸	- اگر برای راهن خیار شرط شود	۷۰
۸۹	- رهن اگر در ضمن عقد شرط شود	۷۱
۹۰	- راهن نمی‌تواند رهن را پس بگیرد	۷۲
۹۱	- اگر جزئی از بدھی را پرداخت	۷۳
۹۲	- رهن برای مجموع دین رهن است	۷۴

- ۷۵- یکی از ورثه سهم خود را از دین پرداخت کند.....
 ۷۶- اگر توزیع رهن را بر دین شرط کنند.....
 ۷۷- پس از پرداخت رهن نزد مرتنهن امانت است.....
 ۷۸- اگر مرتنهن بدھکار را ابراء کرد.....
 ۷۹- اگر شرط کنند که رهن مال او باشد.....
 ۸۰- شیخ گفته این شرط صحیح است.....
 ۸۱- اگر برای رهن مدت تعیین کنند.....
 ۸۲- مرتهن خ من رهن است.....
 ۸۳- مال معصی ب ازد غامب رهن بگذارد.....
 ۸۴- اسقاط ضماد از این شرط صحیح است.....
 ۸۵- استدلال بر صحبت سفل است.....
 ۸۶- ثمرات رهن مال راهن است.....
 ۸۷- منافع منفصل رهن نیست.....
 ۸۸- روایات در این مورد.....
 ۸۹- دو رهن برای دو دین بود.....
 ۹۰- رهن مال دیگری.....
 ۹۱- عاریه برای رهن.....
 ۹۲- عاریه برای رهن عقد بی نام است.....
 ۹۳- عاریه برای رهن شیوه ضمان است.....
 ۹۴- آقوال فقهاء.....
 ۹۵- اگر عاریه هم بود عاریه لازم است.....
 ۹۶- مالک مال پس از سرسید می تواند مال خود را طلب کند.....
 ۹۷- در رهن عاریه راهن از شرط مالک پیروی می کند.....
 ۹۸- اگر نتوانست آن را برگرداند.....
 ۹۹- اگر در دست عاریه گیرنده تلف شد.....
 ۱۰۰- مرتنهن ضامن عاریه نیست.....

۱۰۱	- اگر عاریه به پیش از دین فروخته شد.....
۱۲۷	
۱۰۲	- اگر عاریه به کمتر از قیمت فروخته شود.....
۱۲۹	
۱۰۳	- اگر مالک اجازه فروش نداد.....
۱۳۰	
۱۰۴	- چیزهایی که در رهن داخل است.....
۱۳۱	
۱۰۵	- زمین زیر درخت داخل در رهن نیست.....
۱۳۲	
۱۰۶	- شیر حیوان داخل در رهن نیست.....
۱۳۳	
۱۰۷	- در رهن بودن نخل میوه‌های آن رهن نیست.....
۱۳۴	
۱۰۸	- اجبا راهی به ازاله علفها و درختان.....
۱۳۷	
۱۰۹	- تفصیل در مسأله.....
۱۳۹	
۱۱۰	- اگر راهن ماسن بـ.....
۱۴۰	
۱۱۱	- رهن گذاشتن برها.....
۱۴۱	
۱۱۲	- برده رهن مرتكب جایت بـ دید شود.....
۱۴۲	
۱۱۳	- برده رهن مرتكب جایت خلاصه.....
۱۴۶	
۱۱۴	- اگر برده رهن به دستور مالک مرتكب جایت شود.....
۱۴۴	
۱۱۵	- اگر بر مالک خود جایت کند.....
۱۴۵	
۱۱۶	- بر مورث مالک جایت کند.....
۱۴۶	
۱۱۷	- بر برده مولا جایت کند.....
۱۴۸	
۱۱۸	- اگر رهن را تلف کردن.....
۱۴۹	
۱۱۹	- اگر برده دیگری را بکشد.....
۱۵۱	
۱۲۰	- اگر رهن دیگری را از بین برد.....
۱۵۴	
۱۲۱	- رهن را از یکی گرفته و به دیگری می‌دهند.....
۱۵۵	
۱۲۲	- بدل رهن نیز رهن است.....
۱۵۷	
۱۲۳	- اگر کسی رهن را تلف کرد.....
۱۵۸	
۱۲۴	- اگر مرتهم آن را تلف کرد.....
۱۵۸	
۱۲۵	- اگر رهن امانت بود تلف شد.....
۱۵۹	
۱۲۶	- اگر آب انگور را رهن بگذارد.....
۱۶۰	

- ۱۲۷- اگر پس از خمر شدن دوباره سرکه شد.....
 ۱۶۱ .....
 ۱۲۸- دوباره رهن می شود.....
 ۱۶۲ .....
 ۱۲۹- در شریعت نظایری دارد.....
 ۱۶۳ .....
 ۱۳۰- اگر رهن در بيع شرط شده بود.....
 ۱۶۴ .....
 ۱۳۱- اگر راهن و مرتنهن با هم اختلاف کنند.....
 ۱۶۵ .....
 ۱۳۲- مسلمان نزد مسلمان خمر را رهن بگذارد.....
 ۱۶۷ .....
 ۱۳۳- اگر سرکه شد مال مالکش است.....
 ۱۶۸ .....
 ۱۳۴- سه آن خمر و سپس سرکه است.....
 ۱۷۳ .....
 ۱۳۵- اگر کس آب انگرد را غصب و آن خمر و سپس سرکه شود.....
 ۱۷۴ .....
 ۱۳۶- اگر تخم مرغ رهی جه جه شود.....
 ۱۷۵ .....
 ۱۳۷- اگر مال مشترک را برای یعنی مشترک رهن بگذارند.....
 ۱۷۷ .....
 ۱۳۸- مقصد سوم: در اختلافات راهن و مرتنهن.....
 ۱۷۸ .....
 ۱۳۹- مسأله یک: در مال مشاع شریک ایزه قبض ندهد.....
 ۱۷۸ .....
 ۱۴۰- مرتنهن به حاکم مراجعه می کنند.....
 ۱۷۹ .....
 ۱۴۱- حاکم عادل را برای قبض نصب می کند.....
 ۱۸۰ .....
 ۱۴۲- مال مشترک را به اجاره می دهد.....
 ۱۸۱ .....
 ۱۴۳- مال مشترک را در اوقات میان آنان تقسیم می کند.....
 ۱۸۲ .....
 ۱۴۴- مسأله دوم= وقتی مرتنهن مرد.....
 ۱۸۴ .....
 ۱۴۵- مسأله سه= اگر راهن در رهن تعدی و تقریط کرد.....
 ۱۸۵ .....
 ۱۴۶- در صورت تعدی قیمت یوم القیص لازم است.....
 ۱۸۷ .....
 ۱۴۷- اقوی قیمت یوم تلف است.....
 ۱۸۹ .....
 ۱۴۸- اگر در قیمت اختلاف کنند.....
 ۱۹۰ .....
 ۱۴۹- گفته مرتنهن با قسمش پذیرفته است.....
 ۱۹۱ .....
 ۱۵۰- مسأله چهار= در مقدار رهن اختلاف کنند.....
 ۱۹۲ .....
 ۱۵۱- روایات در این مورد.....
 ۱۹۳ .....
 ۱۵۲- عقیده با قول اول و قبول قول راهن است.....
 ۱۹۶ .....

۱۵۳	- مسأله پنج = اختلاف در امانت و رهن بودن ممتاع.....	۱۹۷
۱۵۴	- روایات مسأله.....	۱۹۸
۱۵۵	- مسأله شش = اختلاف در این که رجوع قبل یا بعد از بیع بود.....	۲۰۳
۱۵۶	- آن مال به صورت رهن باقی است.....	۲۰۴
۱۵۷	- استدلال برای قول مخالف.....	۲۰۶
۱۵۸	- رجوع مرتهن پس از اذن.....	۲۰۷
۱۵۹	- اصل صحبت حق دیگری را از بین نمی برد.....	۲۱۰
۱۶۰	- دو ادله صحبت با یکدیگر در تعارض است.....	۲۱۱
۱۶۱	- اگر هر دو در زمان بیع موافقت کرده و در زمان رجوع اختلاف کنند.....	۲۱۲
۱۶۲	- اگر وقت یک معلم و دیگری نامعلوم باشد.....	۲۱۵
۱۶۳	- اختلاف در اجازه اراده رهن و رجوع از اذن.....	۲۱۶
۱۶۴	- اختلاف در تلف و رجوع.....	۲۱۶
۱۶۵	- مسأله هفت: مرتهن نمی تواند راه را به فروختن مجبور کند.....	۲۱۸
۱۶۶	- در پولی که باید به آن بفروشند اختلاف کی.....	۲۱۹
۱۶۷	- فروش به مساوی دین لازم است.....	۲۲۰
۱۶۸	- فروش به نقد غالب.....	۲۲۱
۱۶۹	- به حاکم مراجعه کرده.....	۲۲۳
۱۷۰	- نقد غالب کدام شهر؟.....	۲۲۴
۱۷۱	- اگر در شهری دو نقد غالب بود.....	۲۲۵
۱۷۲	- مسأله هشت - اختلاف در عین رهن.....	۲۲۷
۱۷۳	- هر دو قسم خورده و رهن باطل می شود.....	۲۲۸
۱۷۴	- مسأله نه: اگر دو فقره بدھی داشت.....	۲۳۰
۱۷۵	- گفته راهن را در پرداخت می پذیرند.....	۲۳۱
۱۷۶	- احتمال قرعه هست.....	۲۳۳
۱۷۷	- تظایر مسأله، دو نفر کافر معامله ربا انجام سپس مسلمان شوند.....	۲۳۴
۱۷۸	- اگر در استرداد رهن اختلاف کنند.....	۲۳۵

۲۳۶	۱۷۹	- گفته راهن را در عدم استرداد می پذیرند
۲۳۷	۱۸۰	- فهرست عمومی
۲۳۹	۱۸۱	- اسمی مقدس
۲۴۰	۱۸۲	- آیات کریمه
۲۴۱	۱۸۳	- روایات واردہ
۲۴۳	۱۸۴	- اعلام
۲۴۷	۱۸۵	- شرح مختصری بر اعلام
۲۷۱	۱۸۶	- منابع
۲۷۵	۱۸۷	- شرح مختصه، منابع
۲۹۷	۱۸۸	- مواد قانونی
۲۹۹	۱۸۹	- کتابهایی که در وشن تعلیمات از آنها استفاده شده است